

This question paper consists of 8 questions and 8 printed pages.

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ମୋଟ 8 ଟି ପ୍ରଶ୍ନ ଅଛି ଏବଂ 8 ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ଅଛି ।

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ରୋଲ୍ ନମ୍ବର

Code No. 60/S/A/OR

କୋଡ୍ ନମ୍ବର

Set - A

DATA ENTRY OPERATIONS
(ଡେଟା ନିବେଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା)
(229-OR)

Day and Date of Examination

ପରୀକ୍ଷା ତାରିଖ ଓ ଦିନ _____

Signature of Invigilators 1. _____

ନିରୀକ୍ଷକଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର

2. _____

General Instructions :

- 1 Candidate must write his/her Roll Number on the first page of the Question Paper.
- 2 Please check the Question Paper to verify that the total pages and total number of questions contained in the Question Paper are the same as those printed on the top of the first page. Also check to see that the questions are in sequential order.
- 3 All the questions are to be answered within the allotted time.
- 4 Making any identification mark in the Answer-Book or writing Roll Number anywhere other than the specified places will lead to disqualification of the candidate.
- 5 Write your Question Paper code No. **60/S/A/OR-A** on the Answer-Book.
- 6 The Question Paper is bilingual. In case of doubt, the English version should be considered as authentic.



ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଶେଷସୂଚନା

- 1 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ରର ଉପରେ ଥିବା ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ତୁମର ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖ । (ଗୋଟିଏ କୋଠାରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍କ ରହିବ)
- 2 ପ୍ରଶ୍ନ ପତ୍ର ପାଇବା କ୍ଷଣି ସେଥିରେ ଥିବା ମୋଟ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ମୋଟ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଏହି ପୃଷ୍ଠାର ଉପରେ ଲେଖା ଯାଇଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସହ ଠିକ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖିନିଅ । ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମାନୁସାରେ ଅଛି କି ନାହିଁ ଦେଖ ।
- 3 ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କରିବାକୁ ହେବ ଏବଂ ବସ୍ତୁନିଷ୍ଠ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର କରିବାପାଇଁ ଅଲଗା ସମୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।
- 4 ଉତ୍ତର ଖାତାରେ କୌଣସି ସଂକେତ ଲେଖିଲେ କିମ୍ବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କେଉଁଠି ରୋଲ୍ ନମ୍ବର ଲେଖିଲେ ତୁମକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ କରାଯିବ ।
- 5 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରର ଉପରେ ଲେଖାଯାଇଥିବା କୋଡ୍ ନମ୍ବର **60/S/A/OR-A** ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଖାତାର ଯଥା ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।
- 6 ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଦୁଇ ଭାଷାରେ ଉପଲବ୍ଧ । କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସନ୍ଦେହ ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ରୂପାନ୍ତରକୁ ମାନ୍ୟ ବିବେଚନା କରାଯିବ ।



DATA ENTRY OPERATIONS

(ତଥ୍ୟ ନିବେଶ ପ୍ରକ୍ରିୟା)

(229-OR)

Time : 2 Hours]

[Maximum Marks : 40

ସମୟ : 2 ଘଣ୍ଟା]

[ସର୍ବାଧିକ ମାର୍କସ : 40

Note : (1) Attempt **all** questions.

(2) Marks are given against each question.

ସୂଚନା : (1) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ ।

(2) ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଡାହାଣ ପାଖରେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ମାର୍କସ ଦିଆଯାଇଛି ।

1 Match the following and write your answer in the answer book : $\frac{1}{2} \times 6 = 3$

Column A

- (a) Mnemonics
- (b) SUMIF
- (c) Close button
- (d) Slide show
- (e) FORTRAN
- (f) Memory unit

Column B

- (i) Quit Programme
- (ii) High Level Language
- (iii) Symbolic codes
- (iv) Data storage
- (v) View type
- (vi) Function type

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସ୍ତମ୍ଭର ମେଳନ କରି ଉତ୍ତର ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତର ପୁସ୍ତିକାରେ ଲେଖ :

ସ୍ତମ୍ଭ A

- (a) Mnemonics
- (b) SUMIF
- (c) ବନ୍ଦ ବୋତାମ
- (d) ସ୍ଲାଇଡ଼ ପ୍ରଦର୍ଶନ
- (e) FORTRAN
- (f) ସ୍ମୃତିସହାୟକ ଏକକ

ସ୍ତମ୍ଭ B

- (i) ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ବନ୍ଦ କରିବା
- (ii) ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ଭାଷା
- (iii) ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଚିହ୍ନ
- (iv) ତଥ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ
- (v) ଭିତ୍ତି / ଦୃଶ୍ୟ ପ୍ରକାର
- (vi) କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାର



2 Write in your answer book, True/False for the following statements :

$\frac{1}{2} \times 6 = 3$

- (a) A standard keyboard has 104 keys.
- (b) Restore command helps to delete the stored files.
- (c) CTRL key helps to select non-consecutive files.
- (d) Replace fonts feature does not help to change fonts in a slide.
- (e) Track change option lies under Insert tab.
- (f) SHIFT + F3 is the short cut key used for changing the case of text.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍ ବା ଭୁଲ୍ ନିଜର ଉତ୍ତର ପୁସ୍ତିକାରେ ଲେଖ :

- (a) ଏକ ସାଧାରଣ ବୋତାମ ପଟ୍ଟରେ 104 ଟି ବୋତାମ ଥାଏ ।
- (b) ପୁନଃ ସଂରକ୍ଷିତ ଆଦେଶ (Restore command) ସାହାଯ୍ୟରେ ସଂରକ୍ଷିତ ନଥିବା ଅପସାରଣ କରିହେବ ।
- (c) କ୍ରମାଗତନଥିବା ନଥି ଗୁଡ଼ିକୁ CTRL ପଟ୍ଟି (key) ସାହାଯ୍ୟରେ ମନୋନୀତ କରିହେବ ।
- (d) Font ର ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ, ସ୍ଥାନରେ ଥିବା Font କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ ।
- (e) ଟ୍ରାକ୍ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପସନ୍ଦ (option) ଇନ୍‌ସର୍ଟ ଟାବ୍‌ରେ ରହିଛି ।
- (f) Text କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବକର୍ମ କି - SHIFT + F3 କୁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ ।

3 Define the following :

$1 \times 4 = 4$

- (a) Utility software
- (b) Formula
- (c) Control Panel
- (d) Printer

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କର :

- (a) ଯୁଗ୍ମିକା ସଫ୍ଟୱେୟାର
- (b) ସୂତ୍ର
- (c) ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପ୍ୟାନେଲ
- (d) ମୁଦ୍ରଣ ଯନ୍ତ୍ର



4 Write short notes on the following : 2×4=8

- (a) Font Face
- (b) Rulers
- (c) Input Devices
- (d) Creating Smart Art in worksheet.

ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଚିତ୍ରପଟଣା ଲେଖ :

- (a) ଲକ୍ଷର ଆକୃତି
- (b) ରୁଲର
- (c) ପ୍ରବେଶ ଯନ୍ତ୍ରାଂଶ
- (d) ଖାର୍ଜସିଟରେ ଏକ Smart Art ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।

5 Differentiate between the following : 2×2=4

- (a) Spelling and Grammar checker.
- (b) Deleting text and Replacing text.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଦର୍ଶାଅ :

- (a) ବନାନ ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣ ଡାଞ୍ଚକାରୀ ।
- (b) ଲେଖା ଅପସାରଣ ଏବଂ ଲେଖା ପୁନଃସ୍ଥାପନ ।

6 Answer the following questions : 2×5=10

- (a) Write the importance of Mouse pointer.
- (b) Write the steps to copy a file using My Documents.
- (c) How can you create a data source using Excel worksheet ? Explain.
- (d) What are the various elements of any formula ?
- (e) Briefly explain about various slide layouts.

ନିମ୍ନ ପ୍ରଦତ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ :

- (a) ଏକ ମାଉସ ପଏଣ୍ଟରର ଗୁରୁତ୍ୱ କ'ଣ ଲେଖ ?
- (b) ଏକ ନଥିକୁ ପ୍ରତିଲିପି (copy) କରିବା ପାଇଁ My Documents ରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ସୋପାନ ଲେଖ ।
- (c) Excel ଖାର୍ଜସିଟ୍‌କୁ ବ୍ୟବହାର କରି କିପରି ତୁମେ ତଥ୍ୟ ଉତ୍ସ (data source) ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।
- (d) ଯେ କୌଣସି ସୂତ୍ରର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ କ'ଣ ଲେଖ ?
- (e) ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସ୍ଲାଉଡ୍ ଲେ'ଆଉଟ୍ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକ୍ଷେପରେ ଲେଖ ।



7 Answer the following :

2×2=4

- (a) In a Word document, which short cut keys are pressed to do the following actions ?
- (i) To copy a paragraph of text
 - (ii) Go to the beginning of the document
 - (iii) To Replace a text
 - (iv) To activate Spelling and Grammar checker
- (b) Write the steps to do the following actions on the given sentence :

Till now our instituta has
imperted skill based training to over
50,000 young boys and girls and created
emplyment opportonities for them.

- (i) Correct the spelling mistakes in the above paragraph.
- (ii) Above text is Ariel and size 10, change it to Ariel black, size 14.
- (iii) Make the above text Bold and Underline
- (iv) Left align the text.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ :

- (a) ଏକ ଓର୍ଡ଼ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ସର୍କିଟ୍ କି ଲେଖ ।
- (i) ଏକ ଅନୁକ୍ରେଦ ଲେଖାର ପ୍ରତିଲିପି (copy)
 - (ii) ଏକ ଡକ୍ୟୁମେଣ୍ଟର ମୂଳକୁ ଯିବା
 - (iii) ଏକ ଲେଖାର ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରିବା
 - (iv) ବନାନ ଏବଂ ବ୍ୟାକରଣକୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା
- (b) ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଲେଖ :

Till now our instituta has
imperted skill based training to over
50,000 young boys and girls and created
emplyment opportonities for them.

- (i) ଉପରଲିଖିତ ଅନୁକ୍ରେଦରେ, ଥିବା ବନାନଗତ ତ୍ରୁଟିକୁ ସଠିକ୍ କର ।
- (ii) ଉପର ଲିଖିତ ଲେଖାଟି Ariel ଏବଂ ଆକାର - 10 ଅଟେ ଏହା Ariel black ଏବଂ ଆକାର - 14 ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କର ।
- (iii) ଉପରଲିଖିତ ଲେଖାଟିକୁ Bold ଏବଂ Underline ରେ ପ୍ରକାଶ କର ।
- (iv) ବାମଶ୍ରେଣୀ ଲେଖା ବଦଳରଣ ।



8 Answer the following :

2×2=4

- (a) The following table shows data, as observed by an audit agency about the revenue spent by the govt. on various areas of development. Write the steps to plot a pie chart on the basis of this data.

	A	B	C
1	S.No.	Areas of Development	Revenue spent (in %)
2	1	Education	22
3	2	Health	27
4	3	Rural development	11
5	4	Farming	25
6	5	Sanitation	15

- (b) Following data shows marks of 6 students of 10th class in 4 subjects in the pre board exams. Based on this data, write the formula to calculate the following :

	A	B	C	D	E	F	G
1	S.No.	Name of Student	English	Maths	Science	Computer	Total Marks
2	1	Sudhir	68	80	72	84	
3	2	Snigdha	85	72	79	81	
4	3	Manav	69	68	71	74	
5	4	Pratham	91	92	93	90	
6	5	Neena	45	56	59	44	
7	6	Ravish	78	88	91	89	

- (a) Write the formula in cell G2 to show total marks of Sudhir.
- (b) Write the steps to copy the formula in G2 to the rest of the cells (from G3 to G7)
- (c) Write the formula to calculate the average marks of all students.
- (d) Write the formula using function to find the maximum of total marks.



ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ :

(a) ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ -

ଏକ audit ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଯାଇଛି ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାଜସ୍ୱ ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ସାରଣୀକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଏକ ବୃତ୍ତୀୟଚିତ୍ର (pie chart) ଅଙ୍କନ କର ।

	A	B	C
1	S.N.	ବିଭାଗରେ ବିକାଶ	ରାଜସ୍ୱ ଖର୍ଚ୍ଚ
2	1	ଶିକ୍ଷା	22
3	2	ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	27
4	3	ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନତି	11
5	4	କୃଷି	25
6	5	ପରିମଳ	15

(b) ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିବା 6 ଜଣ ଛାତ୍ରଙ୍କର 4 ଟି ବିଷୟରେ - (pre board exams) ର ତାଲିକା ନିମ୍ନଲିଖିତ ସାରଣୀରେ ଦିଆ ଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ତଥ୍ୟକୁ ପାଇବା ପାଇଁ ସୁତ୍ର ନିଗମନକର :

	A	B	C	D	E	F	G
1	S.No.	Name of Student	English	Maths	Science	Computer	Total Marks
2	1	Sudhir	68	80	72	84	
3	2	Snigdha	85	72	79	81	
4	3	Manav	69	68	71	74	
5	4	Pratham	91	92	93	90	
6	5	Neena	45	56	59	44	
7	6	Ravish	78	88	91	89	

(a) କୋଠରୀ G2 ରେ ସୁତ୍ର ଲେଖ ଯାହା ସୁଧୂର୍ର ମୋଟ୍ ମାର୍କକୁ ଦର୍ଶାଇବ ।

(b) G2 ରେ ଥିବା ସୁତ୍ରକୁ ପ୍ରତିଲିପି (copy) ଅନ୍ୟ କୋଠରୀରେ କରିବା ପାଇଁ ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ଲେଖ । (G3 ଠାରୁ G7 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

(c) ସମସ୍ତ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ହାରାହାରି ମାର୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ପାଇଁ ସୁତ୍ର ଲେଖ ।

(d) ମୋଟ୍ ମାର୍କର ସର୍ବାଧିକ ମାର୍କ ଲେଖିବା ପାଇଁ ସୁତ୍ରଟିଏ ଲେଖ ।

